

Univerzita Pardubice
Fakulta zdravotnických studií

OPONENTSKÝ POSUDEK DISERTAČNÍ PRÁCE

Název práce: Kvalita ošetrovatelské péče z pohledu hospitalizovaných dětí

Autorka: Mgr. Iveta Černožorská

Doktorský studijní program: P5341 Ošetrovatelství

Oponent: doc. Ing. Iva Brabcová, Ph.D.

Aktuálnost tématu

Téma disertační práce je aktuální s ohledem na celosvětový důraz na strategii neustálého zvyšování kvality a bezpečnosti zdravotní péče. V České republice standardně pacienti hodnotí kvalitu poskytnutých služeb prostřednictvím dotazníků spokojenosti. Nicméně v českých nemocnicích jsou dotazníky spokojenosti převážně k dispozici pouze pro dospělé pacienty a výzkumy spokojenosti s péčí na dětských odděleních jsou realizovány z pohledu rodičů nikoliv samotných dětí.

Proto považuji disertační práci, které je zaměřena na zkušenosti dětských pacientů a jejíž výstupem je psychometricky ověřená česká verze dotazníku Child Care Quality at Hospital, za aktuální a potřebnou.

Celkové zhodnocení práce

Formální náležitosti práce a práce s literaturou

Rozsah disertační práce je 178 číslovaných stránek textu (včetně seznamu literatury a příloh). Předložená disertační práce obsahuje 11 kapitol. První čtyři kapitoly se vztahují k teoretické části práce, další kapitoly se věnují empirickému výzkumu a vyústí v kapitolu zabývající se závěrem práce. Následující kapitoly se týkají seznamu použitých literárních zdrojů a příloh. Na začátku práce uvádí autorka dle platných pravidel anotaci v českém a anglickém jazyce, obsah a úvod. Disertační práce je po formální stránce strukturovaná a logická.

Autorka dostatečně prostudovala dosavadní výzkumy na dané téma, které mohly být pro její studii prospěšné. Seznam literatury, který se odkazuje na 148 literárních zdrojů (z toho je polovina cizojazyčných), představuje pro čtenáře záruku, že autorka prošla celý dosavadní

výzkum a nevycházela jen z několika posledních nebo prvních studií provedených na dané téma. V seznamu literatury je dodržena aktuální citační norma ČSN ISO 690 – Bibliografická citace. Drobnou připomínku mám k příloze F Česká verze nástroje CCQH. Pro malé písmo je obsah nástroje málo čitelný.

Teoretická část práce

V teoretické části práce se autorka zaměřila na objasnění základních pojmů, se kterými pracuje v empirické části práce, a které tvoří filozoficko-vědní úvod k tématu. Jde o objasnění filozofické, etické a ošetrovatelské problematiky na dítě zaměřené péče. Hlavními východisky práce bylo respektování práv a potřeb dětského pacienta, praxe založená na důkazech, metodika transkulturního přenosu výzkumných nástrojů a specifika výzkumu s dětmi ve věku 7-11 let. Při zpracování této části práce doktorandka vhodným způsobem cituje jak domácí, tak i zahraniční publikace.

Stanovené cíle, metodika a postup řešení

Hlavním cílem výzkumu bylo popsat transkulturní přenos dotazníku Child Care Quality at Hospital určeného k hodnocení kvality péče o děti ve věku 7-11 let a ověření psychometrických vlastností dotazníku v podmínkách české praxe. Na základě hlavního cíle byly stanoveny čtyři dílčí cíle. Ke stanoveným cílům nebyly stanoveny žádné hypotézy ani výzkumné otázky, což považuji za určitý limit práce.

Práce byla pojata jako smíšený výzkum s potřebou využití různých zdrojů, které byly vhodně zvoleny v průběhu přípravné fáze a v jednotlivých částech výzkumu. Získávání dat bylo realizováno pomocí metod kvalitativního a kvantitativního charakteru.

Výzkum probíhal v letech 2016 až 2022 ve čtyřech fázích. V první fázi výzkumu byla vytvořena česká verze dotazníku CCQH. Tento proces respektoval mezinárodní doporučené postupy pro transkulturní přenos nástrojů ve zdravotnictví. V další fázi výzkumu byly ověřeny psychometrické vlastnosti české verze dotazníku. Byly realizovány rozhovory s pediatrickými odborníky a uskutečněno dotazníkové šetření u dětí ve věku 7-11 let. Na základě výsledků šetření byly ověřeny praktické aspekty dotazníku prostřednictvím rozhovorů s hospitalizovanými dětmi. Metody použité v jednotlivých fázích výzkumu jsou popsány a odpovídají cílům studie.

Výzkumný proces respektoval etické aspekty doporučené pro výzkum s dětmi. Byl získán souhlas vedení vybraných zdravotnických zařízení, písemný informovaný souhlas rodičů a ústní souhlas dítěte. S dotazníkovým šetřením byl vydán souhlas Etické komise Fakulty

zdravotnických studií Univerzity Pardubice. Autorka v práci neuvádí registrační číslo souhlasu Etické komise.

Pro analýzu kvalitativních dat byl využit program ATLAS. Statistické testování kvantitativních dat proběhlo v programu SPSS. Všechny metodické postupy byly vhodně zvoleny. Jejich použití vedlo ke splnění stanovených cílů práce.

Výsledky, nové poznatky a přínos práce

Výsledky prokázaly, že dotazník má dostatečnou reliabilitu, ale nízkou validitu a praktičnost s ohledem na jeho administraci. Dotazník způsoboval především mladším dětem nepřiměřenou zátěž svou délkou a složitostí.

Navzdory výsledkům hodnotícím nízkou validitu dotazníku je disertační práce pro ošetrovatelství přínosná. Výzkumná studie rozšiřuje a prohlubuje aktivní roli dětí v procesu hodnocení kvality poskytnutých zdravotních služeb.

Připomínky a dotazy

1. Budete se dané problematice nadále věnovat? A pokud ano, jakým způsobem?
2. Jakým způsobem plánujete českou verzi dotazníku využít?
3. Doporučila byste na základě výsledků nějakou změnu v kvalifikační přípravě dětských sester?

Závěrečné zhodnocení

Disertační práci Mgr. Ivety Černožské hodnotím pozitivně. Práce řeší aktuální problematiku pediatrického ošetrovatelství a splňuje základní kritéria kladené na tento typ práce. Autorka prokázala zvládnutí vědecké metodiky a schopnost získat, analyzovat a vyhodnotit získaná data. Výsledky práce považuji přínosné pro obor Ošetrovatelství.

Práci doporučuji k obhajobě

V Českých Budějovicích, dne 20. února 2023

Podpis: ..